

ROYAUME DE BELGIQUE
Ministère des Colonies

Direction de l'Agriculture,
de l'Élevage et de la Colonisation

KONINKRIJK BELGIË
Ministerie van Koloniën

Directie van Landbouw,
Veeteelt en Kolonisatie

Bulletin Agricole du Congo Belge

Landbouwkundig Tijdschrift

voor Belgisch-Congo

Publié sous la Direction de

Uitgegeven onder de leiding van

M. P. STANER,

DIRECTEUR D'ADMINISTRATION — DIRECTEUR VAN BESTUUR.

Vol. XLII

N° 2

JUN
UNI 1951

4 FASCICULES PAR AN
NUMMERS PER JAAR

Photo DANDOUY (Congopresse)

Entrée de la Grotte MATETU du Mont Hoyo.

RÉDACTION ET ADMINISTRATION :
Place Royale, 7 - Bruxelles

REDACTIE EN ADMINISTRATIE :
Koningsplein, 7 - Brussel

SOMMAIRE DU N° 2 - 1951

Articles originaux :	PAGES
<i>Recherches sur l'alimentation des Populations au Kwango</i> , par E.-L. ADRIAENS	227
<i>Prospection agricole élémentaire</i> , par P.-J.-J. RENARD	271
<i>L'Amélioration de la Fertilité des Terres Congolaises</i> , par L. SODY	283
<i>Exigences edaphiques des principales cultures tropicales</i> , par J. LIVENS	295
<i>Essais de corrosion de divers Métaux et Alliages susceptibles d'être utilisés pour la distillation et l'emballage des huiles essentielles</i> , par R. WILBAUX et A.-C. NEYBERGH	309
<i>Insectes et Champignons xylophages congolais</i> , par R. MAYNÉ et C. DONIS	319
<i>Contribution à l'Etude sur les avantages de l'Elevage du Zébu (Bos Indicus) dans les pays tropicaux</i> , par M. SZABUNIEWICZ	347
<i>Immunité, Immunisation, Prémunition et Trypanosomiase animale</i> , par G. POJER	369
Documentation officielle	381
Notes et actualités :	
<i>Le Conditionnement et la standardisation des produits agricoles du Congo Belge et du Ruanda-Urundi</i>	421
<i>Les sols de l'Etat de Sao-Paulo (Brésil) et leur conservation</i>	422
<i>*Le Sericea et d'autres Lespedezas pluriannuels employés comme fourrage et pour la conservation du sol</i>	423
<i>*Considérations sur la possibilité de fabriquer des engrais au Congo Belge</i>	425
<i>Creation de palmeraies artificielles en territoire de Kongolo</i>	426
<i>*Les facteurs physico-chimiques dans l'extraction des huiles de palme par lavage-malaxage</i>	428
<i>*Les possibilités offertes par le spectre infrarouge pour l'étude des constituants des corps gras</i>	429
<i>Le « Trichilia Quadrivalvis » (Mukeso a temo) des hauts plateaux du Kwango</i>	430
<i>Suspension temporaire de l'abatage des cacaoyers à la Côte de l'Or</i>	431
<i>Notes de statistiques au sujet de la production et de l'exportation du cacao</i>	432
<i>Extrait du rapport sur l'exercice 1950 de l'Union des Producteurs de Café du Congo Belge</i>	433
<i>Observations sur les réactions du Cotonnier aux conditions de milieu</i>	434
<i>La lutte contre la Cercosporiose du Bananier à la Jamaïque</i>	437
<i>*Fcrèts du Cameroun</i>	438
<i>*La susceptibilité du bois aux attaques de termites</i>	439
<i>Studies of Factors influencing Attack and Control of the Bamboo Powder-Post Beetle</i>	440
<i>Des conseils sur l'emploi des nouveaux insecticides</i>	440
<i>Les Insectes parasites dans l'Union Sud-Africaine</i>	441
<i>La diffusion et l'épidémiologie de la maladie fusarienne du Palmier-dattier en Afrique du Nord</i>	441
<i>L'Elevage au Congo Belge</i>	443
<i>De Fokkerij in Belgisch-Congo</i>	445
<i>Concours de bétail indigène (Bunia, 9 décembre 1950)</i>	446
<i>Alimentation et engraissement du bétail</i>	447
<i>Les herbages du Ranch. — Les Paspalum poussent bien dans les terrains humides</i>	449
<i>Elevage et engraissement du bétail</i>	450
<i>La mise au pâturage du bétail laitier sous les Tropiques</i>	451
<i>L'herbe déshydratée</i>	451
<i>Vaccination de vaches gestantes au moyen de la S. 19 Brucella Abortus</i>	454
Bibliographie	455
Annonces	471 et 472 et sur les pages en couleurs

Les indications fournies dans les articles paraissant dans le « Bulletin Agricole du Congo Belge » n'engagent pas la Rédaction et ne constituent pas nécessairement des conseils de sa part.

La reproduction des articles est autorisée, à condition de mentionner sous le titre : Extrait du « Bulletin Agricole du Congo Belge ».

Les manuscrits non insérés ne sont pas rendus.

De Redactie is niet aansprakelijk voor de aanwijzingen in de artikelen van het « Landbouwkundig Tijdschrift voor Belgisch-Congo ». Men beschouwe ze dus niet noodzakelijk als raadgevingen van harentwege.

Men mag artikelen uit het tijdschrift overnemen, mits men onderaan den titel vermeldt: Overgenomen uit het « Landbouwkundig Tijdschrift voor Belgisch-Congo ».

De niet opgenomen stukken worden niet teruggezonden.

ROYAUME DE BELGIQUE
Ministère des Colonies

Direction de l'Agriculture,
de l'Élevage et de la Colonisation

KONINKRIJK BELGIË
Ministerie van Koloniën

Directie van Landbouw,
Veeveelt en Kolonisatie

Bulletin Agricole du Congo Belge

Landbouwkundig Tijdschrift

voor Belgisch-Congo

Publié sous la Direction de

Uitgegeven onder de leiding van

M. P. STANER,

DIRECTEUR D'ADMINISTRATION — DIRECTEUR VAN BESTUUR.

Vol. XLII

N° 2

JUN 1951

4 FASCICULES PAR AN
NUMMERS PER JAAR

Photo DANDROY (Congopresse)

Entrée de la Grotte MATETU du Mont Hoyo.

16668

RÉDACTION ET ADMINISTRATION :

Place Royale, 7 - Bruxelles

REDACTIE EN ADMINISTRATIE :

Koningsplein, 7 - Brussel

De Fokkerij in Belgisch Kongo

Het Nationaal Instituut voor de Landbouwstudie in Belgisch Kongo (I.N.E.A.C.) verzendt een belangrijke partij kweekdieren van Europees ras naar Afrika.

Men weet dat het Nationaal Instituut voor de Landbouwstudie in Belgisch Kongo de Parastatale Instelling is die belast is met het beheer van de landbouwstations van het Koloniaal bestuur en die de bevordering van de wetenschappelijke ontwikkeling van de landbouw in Belgisch Kongo tot doel heeft.

Een rationele landbouw moet of zou moeten bijdragen tot het bereiken van een evenwicht tussen de eigenlijke landbouw en de fokkerij.

De harmonische ontwikkeling van deze twee activiteiten heeft, sinds haar stichting in 1933, één der zorgen van de Instelling uitgemaakt. Zo ook vervolgt het INEAC, buiten de gewone werkzaamheden in 21 proefstations waarvan de activiteit voornamelijk aan de rendementsverbetering van de voedings- en industriële cultures gewijd is, opzoekingen op het gebied van de toegepaste dierkunde en veeartsenij in 3 voornamelijk stations: Nioka (Ituri), Keyberg (Katanga) en Nyamyaga (Ruanda), alle drie gelegen in de streken waar de fokkerij een der voornaamste inkomstenbronnen vertegenwoordigt, zowel voor de inboorlingen als voor de koloniale ondernemingen. Kweekproeven van hoefdieren worden daarenboven, op kleine schaal, georganiseerd in de stations van de Centrale Kom, van Beneden-Kongo en van de Lomami-streek.

Volgens de gesteltenis van het milieu heeft het INEAC zich aan de aanpassing der Europese of Afrikaanse, niet Kongolees zijnde rassen, evenals aan de verbetering van de inlandse Kongolese veestapel, door selectie of kruising met ingevoerde rassen, geïnteresseerd.

De fokkerij van zuiver Europese rassen is nog niet in het bereik van de inlandse fokkers en wordt thans slechts door Europese fokkers en, voornamelijk, in de omgeving van de grote centra in Katanga, toegepast. Het meest vertegenwoordigd is het Hollands zwart-bonte ras.

Voor de verbetering der inlandse fokkerijen streeft het INEAC de selectie der locale rassen na en, na 20 jaren, heeft deze methode waardeerbare vooruitgang mogelijk gemaakt zowel voor wat de melkopbrengst als het vleesrendement betreft en zonder de weerstandskracht van het vee aangetast te hebben.

De geëidelijke evolutie van de inlandse fokker laat nochtans toe, de mogelijkheid in overweging te nemen hem een ras toe te vertrouwen dat meer veredeld, meer veeleisend maar voornamelijk vatbaar is voor een veel hoger melkrendement dan de locale rassen. De door het INEAC opgedane ondervinding, ingevolge verschillende kruisingsproefnemingen door het Station van Nioka verricht, laat toe dit ontwerp met gerust gemoed tegemoet te zien. Het invoeren van verbeterd vee in het inlandse milieu, stuurt er op aan de mentaliteit van de inlandse fokker, die tot op heden veelmeer het aantal dan wel de hoedanigheid of het rendement op het oog had, stelselmatig te wijzigen. Zulke evolutie zou bijzonder wenselijk zijn in streken zoals Ruanda-Urundi waar te veel vee met de mens om levensruimte wedijvert.

Anderszijds is de schaarste van dierlijke proteïnen in het grootste gedeelte van Belgisch Kongo en voornamelijk in de woudstreek, een probleem dat, dikwijls gesteld, een oplossing moet krijgen door de aanpassing van landelijke en taai rassen die de mogelijkheid zouden moeten bieden, vlees en melk te bezorgen aan de ontferde bevolking.

De verbetering der bestaande fokkerijen en het invoeren van runderen in streken waar ze niet voorhanden waren, hebben zulk een sociaal en economisch belang dat het heel logisch is, dat de ontwerpers van het Tienjarenplan voor de ontwikkeling der Kolonie, de nadruk gelegd hebben op de opzoekingen inzake toegepaste dierkunde en de nodige credieten voorzien hebben om ze op meer intense wijze door te voeren.

Het Tienjarenplan voor het INEAC voorziet de volgende middelen om de vooropgestelde doeleinden inzake fokkerij te bereiken:

1) Meer intensieve doorzetting aan de van gang zijnde opzoekingen op gebied van toegepaste dierkunde : verbetering van de lokale rassen door selectie of kruising met veredelde rassen;

2) Invoeren van Afrikaanse of Aziatische runderen die kunnen weerstand bieden aan de warmte en ziekten en die in staat zijn zich aan te passen in streken met een warm en vochtig klimaat;

3) Aanpassing van de huisbuffel aan de Centrale Kom;

4) Voortbrengst van trek- en slachtdieren met het oog op de vermindering van de dragers en om sommige landbouwbewerkingen te mechaniseren.

Het is om aan het eerste en het vierde punt van dit uitgebreid programma te voldoen dat het INEAC een belangrijke partij voorttelers naar Belgisch Kongo zendt, namelijk:

9 jonge stieren en vaarzen van het zwart-bonte Hollandse ras;

13 jonge stieren en vaarzen van het Jersey-ras;

14 jonge stieren en vaarzen van het bruine Alpenras;

3 Poitou-ezels;

7 schapen van het Texelras.

De zwart-bonte Hollandse en Jerseyrassen hebben reeds een bewijs van degelijkheid in Belgisch Kongo gegeven en werden zeer geschikt bevonden voor verbetering der melkopbrengst door kruising met het inlands vee, met dien verstande dat het eerstgenoemde ras veeleisender is dan het tweede. Het kleine en sobere Jersey-ras biedt een bijzonder voordeel voor de inlandse fokker. Het bruine Alpenras werd in het Oostelijk gedeelte der Kolonie nog niet ingevoerd maar de eerste, door Cobelkat (Belgische Kolonisatie in Katanga) in de Lomami-streek bekomen resultaten, laten goede nitslagen voorzien voor wat betreft de kruising van de inlandse koeien met de stieren van dit ras dat de twee eigenschappen: hoge melk- en vleesopbrengst verenigt.

De Poitou-ezels, die groot van gestalte zijn, werden reeds met goed gevolg in Belgisch Kongo gebruikt voor het fokken van muilezels. Deze passen zich zelfs volledig aan de tropische omstandigheden aan en bewijzen grote diensten voor het vervoer.

Voor wat eindelijk de schapen van het Texel-ras betreft, deze kunnen door kruising de vleesopbrengst van het inlands schaap verhogen.

Al deze dieren werden aan boord van het s.s. « Capitaine Biebuyck » van de « Compagnie Maritime Belge » ingescheept en zullen, na een reis van 30 tot 35 dagen, de haven van Mombasa (Kenya) bereiken. Vandaar zal het konvooi per spoor, boot en vrachtwagen, het proefstation Nioka (Ituri) bereiken. Na een verblijf te Nioka zal een gedeelte der dieren naar het fokstation van Nyamyaga (Ruanda) overgebracht worden.

Bij dit vervoer ontbreekt het zeker niet aan wisselvalligheden daar de zeereis en de vele overladingen in Afrika ongevallen kunnen met zich brengen. Daarenboven zijn de dieren, vanaf hun aankomst in Afrika, blootgesteld aan de ziekten eigen aan deze streken.

Het ware te wensen dat deze stoutmoedige onderneming van het INEAC met weldslagen mocht bekroond worden en dat het Instituut bevrediging zou mogen vinden met deze nieuwe inspanning voor de verbetering van de landbouweconomie van Belgisch Kongo en het welzijn van zijn bevolking.

Concours de bétail indigène (Bunia, 3 décembre 1950)

(Bulletin mensuel n° 70 du 31-12-50 de la Chambre de Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture de l'Ituri.)

Cette année, c'est à la plaine de football que le concours de bétail indigène a eu lieu. L'endroit était bien choisi et se prêtait merveilleusement à cette manifestation. Le temps était splendide et les concurrents nombreux.